

Artskyddsutredning inför ny detaljplan för Hedensbyn

2024-04-22

INNEHÅLL

1	INLEDNING	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	Syfte.....	3
1.3	Områdesbeskrivning.....	3
1.4	Rättsläget	4
1.4.1	Om artskyddsförordningen	4
1.4.2	Om rödlistan och fågeldirektivet	4
1.4.3	Vägledande domar.....	5
1.4.5	Vår hantering av rättsläget.....	6
2	METODIK	7
2.1	Utredning av artförekomster	7
2.2	Bedömning av påverkan och konsekvenser	7
3	ARTFÖREKOMSTER OCH BEDÖMNINGAR	8
4	ANPASSNINGAR OCH SKYDDSÅTGÄRDER	10
5	SAMLAD BEDÖMNING	11
6	REFERENSER OCH KÄLLOR	13

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Skellefteå kraft AB driver kraftvärmeverket Hedensbyn i Skellefteå kommun. Verksamheten planeras att utökas och behöver därför ta mer mark i anspråk. Närliggande fastigheten Bergsbyn 5:79 kommer därför att beröras och en ny detaljplan håller på att tas fram.

Det aktuella området består av en nordsluttning på Risberget och är beläget cirka 4 km öster om Skellefteå centrum.

Tidigare inventeringar av området inkluderar skogliga inventeringar och fågelinventeringar gjorda av Skellefteå Kraft AB. Tyréns AB utförde hösten 2023 en naturvärdesinventering liksom även Skellefteå Kraft själva.

I denna artskyddsutredning har verksamhetens påverkan på de skyddade arternas bevarandestatus bedöms. Dessutom har gjorts en bedömning av påverkan på livsmiljöernas kontinuerliga ekologiska funktion (KEF). Huruvida verksamheten riskerar att utlösa förbud enligt artskyddsförordningen bedöms och motiveras. I de fall skyddsåtgärder krävs för att undvika att utlösa förbud, beskrivs dessa.

I rapporten beskrivs även frivillig ekologisk kompensation som Skellefteå Kraft kommer att göra även i de fall där vi bedömer att arternas bevarandestatus inte hotas. Denna frivilliga ekologiska kompensation görs inom ramen för vårt miljöarbete för att minimera effekterna på biologisk mångfald och i framtiden nå nettopositiv effekt.

1.2 Syfte

Syftet med utredningen är att redovisa vilka arter som omfattas av artskyddsförordningen som noterats inom den mark som kommer att behöva tas i anspråk, samt om dessa arters bevarandestatus riskerar att påverkas.

Detta innebär att arter som omfattas av art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet (bilaga 1 till artskyddsförordningen) såväl som arter som endast skyddas i Sverige (bilaga 2) omfattas av denna utredning. Dessutom beskrivs även eventuell påverkan på rödlistade indikatorarter knutna till områden med skogliga naturvärden.

1.3 Områdesbeskrivning

Utredningsområdet (området för anläggande av industrimark) ligger ca 4 km väster om Skellefteå centrum. Det ligger i anslutning till befintligt kraftvärmeverk och är påverkat av bland annat buller. Risberget är dock en del av kommunens planerade gröna infrastruktur och det finns delar av området som inte kalhuggits (kontinuitetsskog). Plockhuggning bedöms dock ha skett i hela området, men delar har naturskogskvalitéer med hög andel gamla träd och inslag av död ved. Gran och tall dominerar, men bitvis förekommer björk och asp.

Merparten av skogen som kommer att beröras består av en frisk blandbarrskog med sparsamt inslag av björk. Området är till största delen underröjt och tämligen enskiktat. Spår av äldre

skogsbruk finns i form av stubbar. Skogen har börjat självgallra och förekomst av lågor finns, bitvis tämligen allmänt, men dessa är dock tämligen nya och förekomsten av äldre mossbevuxna lågor är låg.

1.4 Rättsläget

1.4.1 Om artskyddsförordningen

Genom artskyddsförordningen (2007:845) har bestämmelserna i EU:s fågeldirektiv och habitatdirektiv genomförts i svensk lagstiftning. Bestämmelsen omfattar alla vilda fågelarter, men enligt Naturvårdsverket bör arter som är av gemenskapsintresse enligt EU:s fågeldirektiv, rödlistade arter samt arter som uppvisar en negativ trend prioriteras i skyddsarbetet.

Artskyddsförordningen är alltså en lagstiftning som innebär fridlysning av ett antal arter samt alla vilda fåglar och skyddet av deras livsmiljöer. Till förordningen hör två listor med arter, bilaga 1 och 2. Arterna i bilaga 1 har enligt fågeldirektivet eller art- och habitatdirektivet ett sådant unionsintresse att särskilda skyddsområden (SPA-områden i enlighet med fågeldirektivet) eller bevarandeområden (SAC-områden enligt art- och habitatdirektivet) behöver utses. De listade arterna i bilaga 1 och 2 är även fridlysta, d.v.s. man får inte samla in, skada eller döda de listade arterna.

I Naturvårdsverkets handbok för artskyddsförordningen (Naturvårdsverket 2009) ges vägledning till hur lagstiftningen ska tillämpas i praktiken. Enligt 4 § 2 punkten i artskyddsförordningen är det "förbjudet att avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder". Störning definieras som en "direkt eller indirekt inverkan som har betydelse för artens bevarandestatus, åtminstone lokalt. Störningen kan ske i form av till exempel ljud eller ljus och den behöver inte fysiskt påverka arten". Vid bedömningen om störningen är tillåten eller inte när det rör sig om fåglar eller de utpekade djurarterna så är alltså utgångspunkten inte bara artens skyddsstatus utan även artens bevarandestatus. För att göra bedömningar av vad som är tillåtet och inte behöver man känna till den aktuella artens bevarandestatus och hur åtgärden påverkar bevarandestatusen. En åtgärd som påverkar en fågelarts häckningsframgång genom att boplatsen överges eller att färre antal ungar än annars blir flygfärdiga är således inte tillåten om detta leder till att artens population minskar i området, särskilt om arten har en ogynnsam bevarandestatus och/eller vikande trend. Störningen bör alltså kopplas till den påverkan den har på artens bevarandestatus såväl för den lokala populationen som för den biogeografiska nivån i landet (Naturvårdsverket 2009).

Som stöd för tillämpning av lagstiftningen finns alltså Naturvårdsverkets handbok för artskyddsförordningen och några av mark- och miljööverdomstolens vägledande domar.

1.4.2 Om rödlistan och fågeldirektivet

Rödlistning är ett system som utvecklats av Internationella naturvårdsunionen (IUCN) för att utvärdera tillståndet för arter i naturen. Rödlistan är en prognos över risken för enskilda arter att

försvinna från olika länder. I kategoriseringen ingår inga värderingar av hur angeläget det är att bevara eller göra insatser för en viss art, utan analyserna syftar till att kvantifiera utdöenderisken. Rödlistan är till hjälp för att identifiera vilka arter, och utifrån arternas ekologi vilka miljöer, som behöver åtgärder för att arternas tillstånd skall förbättras.

Klassificering av hotstatus går från livskraftig (LC) – nära hotad (NT) – sårbar (VU) – starkt hotad (EN) – akut hotad (CR) till nationellt utdöd (NE), där arter som tillhör någon kategori utom kategorin LC benämns rödlistade. Alla arter som förts till någon av kategorierna VU, EN, CR bedöms vara hotade. En art som inte är rödlistad har inte nödvändigtvis en gynnsam bevarandestatus beroende på att det delvis handlar om olika utgångspunkter. Rödlistningen handlar om hur stor risken är för en arts utdöende i Sverige, medan bedömning om en art har en gynnsam bevarandestatus handlar om ifall kraven för att en art ska ha en långsiktigt god status uppfylls (Gärdenfors 2015).

Fågeldirektivet omfattar alla vilda fågelarter som förekommer naturligt inom EU:s medlemsländers territorier och gäller för fåglar samt deras ägg, bon och livsmiljöer. Syftet är att bibehålla eller återskapa arternas populationer på en nivå ”som svarar mot ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov” och samtidigt tar hänsyn till ekonomiska krav och till rekreationsbehov. Det ska ske genom en kombination av åtgärder riktade mot arterna och deras livsmiljöer. På vissa villkor får jakt bedrivas på särskilt angivna arter. Utöver de generella skyddsbestämmelserna gäller att särskilda områden ska pekas ut av EU:s medlemsländer för de mest skyddsvärda arterna, s.k. *Special Protection Areas* (SPA-områden), som listas i bilaga 1 till fågeldirektivet. Sådana Natura 2000-områden har pekats ut för 66 fågelarter i Sverige.

1.4.3 Vägledande domar

För 6 och 8–9 §§ Artskyddsförordningen, där det slås fast att skyddade arter inte får störas, dödas, plockas, grävas upp eller på annat sätt skadas, har praxis förtydligats i ett antal vägledande domar. I MÖD 2016:1 slår man fast att det ”krävs en risk för påverkan på den skyddade artens bevarandestatus i området för att utlösa förbud”. Om den som ska utföra åtgärden kan visa att bevarandestatus inte riskerar att påverkas negativt behöver inte förbud utlösas och dispens behöver inte heller sökas.

Mark- och miljööverdomstolen gör i detta avseende ett förtydligande vad gäller vägledningen i Naturvårdsverkets handbok 2009:2 om artskydd och anser att det är rimligt att det ifråga om verksamheter, där syftet uppenbart är ett annat än att ta bort eller skada fridlysta arter, krävs en risk för påverkan på den skyddade artens bevarandestatus i området för att utlösa förbuden. Skada på enstaka exemplar av arter, förekomster som endast utgör en liten del av artens förekomst i regionen, har inte ansetts försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd lokalt eller i dess naturliga utbredningsområde, varför förbuden i artskyddsförordningen inte inträtt. Skadan ska dock endast betraktas som icke uppsåtlig om skadelindringshierarkin har använts i projektet, det vill säga att lokalisering och utformning av anläggningen har anpassats för att undvika och minimera skador på naturmiljöerna.

Efter att dom 2016:1 föll så har svensk praxis inneburit att i det fall syftet med åtgärden uppenbart är ett annat än att döda eller störa arter (till exempel skogsbruksåtgärder eller markexploatering), så måste det finnas en risk för att arternas bevarandestatus påverkas negativt för att förbuden ska aktualiseras.

Samma gäller om en kontinuerlig ekologisk funktionalitet (KEF) i den berörda artens livsmiljö (i ett enskilt område), trots försiktighetsåtgärder, går förlorad – så aktualiseras förbudet först om den berörda artens bevarandestatus riskerar att försämrans.

Den 12 juli 2021 meddelade Mark- och miljööverdomstolen dom i mål nr M 3276-20. Där slogs fast att svenska myndigheter har rätt att föreskriva begränsningar och försiktighetsåtgärder för att undvika konflikt med artskyddsreglerna, i enlighet med tidigare gällande praxis i svensk rätt. MÖD bedömde att uppsättning av holkar samt gallring av lövskog kunde vara effektiva skyddsåtgärder som bidrog till att t.ex. entitan, den svartvita flugsnapparens och grönfinkens kontinuerliga ekologiska funktion kunde upprätthållas.

Flera andra domar har fallit under senaste året som går i linje med ovanstående tillämpning.

1.4.5 Vår hantering av rättsläget

Lokal, regional och nationell population är begrepp som är centrala vid tolkning av artskyddsförordningen. Naturvårdsverket definierar population som en grupp av individer av samma art som nyttjar ett geografiskt avgränsat område samtidigt och har möjlighet att dela gener. En lokal population kan vara olika för olika arter. För fåglar och däggdjur kan den lokala populationen vara stor och sträcka sig över stora ytor på läns- eller till och med nationell nivå medan den för arter som sprider sig dåligt är betydligt mindre. I stor utsträckning saknas praxis om hur lokal population skall avgränsas utan en bedömning får ske från fall till fall beroende på art och dess utbredningsområde, spridningsförmåga och populationsstorlek. I denna artskyddsutredning har vi bedömt det rimligt att Skellefteå kommun är en rimlig avgränsning för lokal population för fåglar och däggdjur medan den för kärleväxter och groddjur sträcker sig någon eller några kilometer ut från utredningsområdet. Svampar och lavar som sprider sig med sporer eller på andra sätt kan ha större utbredning av lokal population.

För fåglar och däggdjur bedömer vi att Västerbottens län är en rimlig avgränsning för regional population.

Vad gäller bedömning av kontinuerlig ekologisk funktion (KEF) så har vi alltså gjort en bedömning om huruvida den lokala populationen av fåglar och däggdjur har tillräckligt med livsmiljöer i omgivande landskap för att säkerställa KEF lokalt.

För de arter där vi bedömer att det finns en risk för att gynnsam bevarandestatus och kontinuerlig ekologisk funktion för livsmiljöerna (som nyttjas av den lokala populationen) kan komma att påverkas, så beskriver vi sedan under kapitel 4 föreslagna anpassningar och skyddsåtgärder för att inte utlösa förbud enligt artskyddsförordningen.

2 Metodik

2.1 Utredning av artförekomster

De arter som omfattas av artskyddsutredningen är de som omfattas av förordningens bilaga 1 och 2. För fåglar har samtliga arter som noterats i området bedömts. De arter som ingår i EU:s fågeldirektiv och de som är upptagna på den nationella rödlistan är markerade i tabell 2. För fågelobservationer på Artportalen har i första hand förekomster från 2000 och framåt beaktats.

Utredningen baseras på underlag som inhämtats via flera olika fältinventeringar, men även tidigare artrapporter från området (tabell 1).

Tabell 1. Inventeringar som utförts och som använts som underlag i denna utredning.		
Typ	Källa	År
Skogsinventeringar inom området och i närområdet	Skellefteå Kraft	2017-2022
Fågelinventeringar och naturvärdesinventeringar i angränsande områden	Skellefteå Kraft	2017-2022
Naturvärdesinventering	Tyréns	2023
Kompletterande naturvärdesinventering	Skellefteå Kraft	2023
Tidigare artuppgifter, inklusive skyddade fynd.	Artdatabanken	2000-2024

Till grund för faktasammanställningen har även uppgifter från följande källor använts:

- ArtDatabankens artfaktablad
- Boken "Fåglarna i Sverige - antal och förekomst"

Artskyddsutredningen har upprättats av David Rocksén, ekolog på Skellefteå Kraft. Den har granskats av Peter Lundström (Tyréns).

2.2 Bedömning av påverkan och konsekvenser

Bedömningen av hur etableringen påverkar de aktuella arterna bygger på erfarenheter från andra liknande etableringar och kunskap om vad arterna har för krav på sin livsmiljö. Bedömningen baseras på att de hänsynsåtgärder som beskrivs i detta dokument blir genomförda.

Samtliga bedömningar av påverkan görs utifrån antagandet att arterna förekommer inom eller nära det planerade projektområdet. Vid konsekvensbedömningen har arternas utbredning och status i regionen och resten av landet varit ett viktigt underlag.

Bedömningarna i denna rapport är gjorda utifrån de förhållanden som var aktuella vid tidpunkten för de egna inventeringarna.

3

Artförekomster och bedömningar

Tabell 2. Samtliga fågelarter som noterats inom området under inventeringarna. Fåglar som är rödlistade (RL) i 2020 års rödlista och/eller ingår i EU:s fågeldirektiv (FD), bilaga 1, markeras med detta i tabellen. Bedömning av påverkan och risk för förbud beskrivs.

Art	RL	FD	Bedömning av förekomst och påverkan	Risk för förbud?
Kungsfågel			Bedöms häcka i området. Habitatförlust kommer att ske. Arten är dock vanlig i regionen och lokalt i Skellefteå kommun. Ingen avverkning kommer att ske under häckningstid. Bevarandestatusen bedöms inte påverkas. Kontinuerlig ekologisk funktion (KEF) bedöms kunna bibehållas trots habitatförlust.	Nej
Spillkråka	NT	x	<p>Arten är relativt vanlig i regionen och lokalt i Skellefteå kommun. 2100 par bedöms finnas i Västerbottens län, vilket är ungefär 7% av den nationella populationen (Ottosson 2012). Vi har under 2019-2024 haft ljudboxar ute i omgivningarna, bland annat för att inventera berguv och hackspettar. Vi har noterat att spillkråka är relativt vanlig och väl spridd i omgivande landskap.</p> <p>Spillkråkor födosöker inom stora revir som generellt omfattar hundratals hektar och tenderar att etablera nya boplatser årligen inom reviret. Planerat projekt kan förmodas ta i anspråk endast små andelar av berörda revir. Spillkråka kan leva kvar i områden som är kraftigt påverkade av trakthyggesbruk om det finns tillgång på lämpliga boträd. Den påverkan som kan uppstå med avseende på spillkråka i form av markanspråk bedöms inte medföra någon påverkan på spillkråka som är av betydelse för upprätthållande av artens bevarandestatus på lokal, regional eller nationell nivå.</p> <p>Kontinuerlig ekologisk funktion (KEF) bedöms alltså kunna bibehållas trots habitatförlust. För att minimera risken att livsmiljöer försvinner kommer ändå en skyddsåtgärd att ske för att samma areal av den typ av livsmiljö som finns inom projektområdet ska finnas kvar i närområdet.</p>	Nej, men kompensationsåtgärd utförs ändå

Talltita	NT	<p>Förekommer i större sammanhängande barrskogar, och finns såväl i tallskog som granskog och i lövblandad barrskog. I Västerbottens län bedöms det finnas 170 000 par, vilket är ca 21% av den nationella populationen (Ottosson 2012).</p> <p>Det är inte helt säkerställt att arten häckar i utredningsområdet eftersom de observerade individerna gjordes på hösten. Troligen finns den dock häckande inom det skogsområde som finns på Risberget.</p> <p>Skogens struktur är viktig för arten, den ska helst vara flerskiktad med riklig underväxt av mindre granar, björk och andra lövträd och buskar. Tillgång på murknande högstubbar är särskilt viktig, eftersom talltitan helst själv hackar ut sitt bohål.</p>	Nej, men kompensationsåtgärd utförs ändå
----------	----	---	--

Tabell 3. Övriga naturvårdsarter som bedöms förekomma inom området. Arter som är rödlistade (RL) i 2020 års rödlista och/eller är fridlysta, markeras med detta i tabellen. Bedömning av påverkan och risk för förbud beskrivs.

Art	RL	FL §	Bedömning av förekomst och påverkan	Risk för förbud?
Ullticka	NT		Ullticken är en vednedbrytare som orsakar vitröta. Den växer på grova granolågor med ännu kvarsittande bark i alla typer av grannaturskog. Där den förekommer rikligt kan den någon gång även växa på lågor av tall. Det är en av de första vedsvamparna som etablerar sig i skogar som börjat hysa död ved.	Nej. Lågor med arten flyttas till lämplig skogsmiljö i omgivande landskap.
Granticka	NT		Rötsvamp och vednedbrytare som nästan enbart växer på gran. Den är först en svag parasit som skadar levande och döende äldre granar. Den förekommer främst i äldre skogar med naturskogskaraktär, liksom i dimensionsavverkade och plockhuggna skogar. Det är en av de första vedsvamparna som etablerar sig i skogar som börjat hysa död ved.	Nej. Lågor med arten flyttas till lämplig skogsmiljö i omgivande landskap.
Stjärntagging	NT		Stjärntagging växer på undersidan av kraftigt murken ved, främst gran men ganska ofta också björk. Svampen är vanligast i örtrika biotoper med stor mängd död ved, t.ex. fuktig granskog. Bestånden är i de flesta fall täta och självgallring och toppbrott skapar tillgången på lågor. Den förekommer också i plockhuggna skogar t.ex. där ved lumpats eller i gamla vedupplag.	Nej. Skogsområdet där stjärntagging påträffades kommer att finnas kvar eftersom projektområdet minskats ned.

Motaggsvamp	NT		Arten bildar mykorrhiza med tall och växer i olika typer av ljusöppna, ofta torra och varma tallskogsmiljöer, t.ex. sandiga tallhedar (moar), grusåsar och tallbevuxna hållmarker. Svampen förekommer främst i tallnaturskogar eller tallskogar av kontinuitetsskogs karaktär där tidigare avverkningar kvarlämnat ett trädskikt med levande tall. Det är en tämligen vanlig art och särskilt inom Skellefteå kommun som har god tillgång till sandiga tallskogar som ofta är renbetade.	Nej
Gultoppig fingersvamp	NT		Bildar mykorrhiza med gran i örtrik äldre barrskog. Något kalkgynnad. Lokalt fortfarande relativt vanlig i vissa delar av landet men populationen bedöms ha minskat och fortsatt minska p.g.a. avverkningar av äldre örtrik granskog på marker med hög bonitet. Antalet reproduktiva individer överstiger gränsvärdet för rödlistning. Bedömningen baseras på minskad geografisk utbredning och/eller försämrade habitatkvalitet. Anpassning av projektområdets storlek har gjorts för att säkerställa att den mest lämpliga miljön för arten finns kvar. Det är det skogsområde i öster som bedömdes ha högst naturvärde vid naturvärdesinventeringen.	Nej.
Garnlav	NT		Garnlaven är en utpräglad barrskogsart som ibland kan drapera träden i norrländska fuktiga och naturskogsartade granbestånd. Arten är en utmärkt signalart för denna typ av skog (Nitare 2000). Det bör dock nämnas att det är en vanlig art och att signalvärdet bara är högt vid rikliga förekomster.	Nej
Revlumner		9	Arten är fridlyst för att privatpersoner inte ska samla in den, liksom övriga lummerväxter. Missgynnas lokalt och tillfälligt vid skogsavverkning. En mycket vanlig art i kommunen och länet och ingen påverkan på bevarandestatus förväntas på lokal, regional eller nationell nivå.	Nej

4 Anpassningar och skyddsåtgärder

Syftet med anpassningarna och skyddsåtgärderna är att säkerställa att arternas lokala och regionala bevarandestatus inte påverkas av den sökta ledningen, i syfte att inte utlösa förbud och därmed behov av dispensansökan.

Ingen avverkning kommer att ske under april-juli, vilket är en skyddsåtgärd som vi bedömer skyddar samtliga fågelarters bo, ägg och ungar i området.

Den planerade utvidgningen av området har minskats ner för att bevara det skogsområde i öster som visade sig hysa de högsta naturvärdena vid naturvärdesinventeringen. I detta område fanns både hackmärken av spillkråka och förekomst av stjärntagging på lågorna. Detta område kommer alltså att finnas kvar även fortsättningsvis. Det är också ett område som är en lämplig miljö för gultoppig fingersvamp. Denna art skulle kunna finnas även i detta område.

Restaurering av skogsmiljöer som Skellefteå Kraft äger norr om Innerviken (3 km bort) samt norr om stallområdet (1 km bort) kommer att göras, vilket säkerställer att arealen av lämplig livsmiljö för spillkråka och talltita inte försvinner. De lövskogsrestaureringar som utförts av bland annat Skellefteå kommun i närområdet har visat sig gynna även spillkråka. Denna art trivs i de öppna lövskogarna med god tillgång till gräl, vilket är en viktig födokälla under vinterhalvåret.

För att gynna grön infrastruktur i Skellefteå kommun har Skellefteå Kraft avsatt all sin skog i anslutning till Skellefteälven. Det är ett pågående projekt som initierats tidigare och består av ca 400 hektar som till stor del är sammanhängande om man även räknar med övriga nyckelbiotoper som ägs av andra markägare. På flera ställen saknas dock död ved och de lågor som finns inom detta utredningsområde kommer att flyttas till skogsområden längs älven för att öka spridningen av arterna där. Det säkerställer att de rödlistade vedsvamparna kommer att finnas kvar på lågorna, men flyttas till en annan plats där förutsättningarna för en långsiktig förekomst och spridning förmodligen även är bättre.

De stående träden som avverkas inom utredningsområdet kommer till stor del att användas som död ved och läggas in i andra skogsområden som ägs av Skellefteå Kraft, eller läggas ut i kanten till våra kraftledningsgator i området. Solbelyst ved i kraftledningsgator bedöms gynna vissa vedlevande skalbaggar.

Minst 10 holkar kommer dessutom att sättas upp i närliggande skogar som inte berörs av exploateringen. Detta bedöms stärka populationen av talltita och säkerställa att denna art har ökat antal möjliga boplatser i närområdet.

5 Samlad bedömning

Den samlade bedömningen är att påverkan från den sökta verksamheten, med föreslagna anpassningar och skyddsåtgärder, inte är av sådan karaktär att den påverkar arternas nationella, regionala eller lokala bevarandestatus eller påverkar kontinuerlig ekologisk funktionalitet (KEF) för den lokala populationen på landskapsnivå.

Med föreslagna skyddsåtgärder och anpassningar bedöms det inte bli någon nettoförlust av biologisk mångfald vid antagandet att de skogar vi restaurerar eller stärker upp med död ved hade avverkats utan nämnd skyddsåtgärd. På landskapsnivå säkerställer åtgärden kontinuerlig ekologisk funktionalitet (KEF) för nätverket av äldre naturskogar.

Med föreslagna anpassningar och skyddsåtgärder bedöms projektet inte påverka de arter som omfattas av artskyddsförordningen på ett sådant sätt att verksamheten bedöms vara förbjuden

enligt förordningen. Habitatförlust kommer att ske för vissa arter men likartade miljöer bedöms finnas i omgivande landskap till så stor areal att populationen inte kommer att begränsas av habitatförlust av ett mindre område, som dessutom redan i dagsläget till stor del är påverkat av bland annat plockhuggning och buller.

Mot denna bakgrund görs bedömningen att det inte krävs någon dispens från artskyddsförordningen för arterna inom området. Enligt nuvarande lagstiftning och praxis bedöms alltså förbuden i artskyddsförordningen inte att inträda.

6 Referenser och Källor

EU-kommissionen 2021. Vägledning om strikt skydd för djurarter av gemenskapsintresse enligt habitatdirektivet.

Mark- och miljödomstolen 2021 (Mål nr M 2672-18), Tillstånd (ändringstillstånd) till brytning av malm och gråberg i dagbrottet Liikavaara vid Aitikgruvan

Naturvårdsverket 2009: Naturvårdsverkets handbok för artskyddsförordningen, Del 1 – fridlysning och dispenser. Handbok 2009:2

Naturvårdsverket 2011. Vägledning för svenska arter i habitatdirektivets bilaga 2.

Naturvårdsverket 2020. Sveriges arter och naturtyper i EU:s art-och habitatdirektiv, Resultat från rapportering 2019

Nitare, J. (2019) *Skyddsvärd skog - Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning*. Skogsstyrelsen. Jönköping. ISBN 978-91-87535-15-4

Ottosson m.fl. 2012. Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. SOF, Halmstad.

SIS (2014). *Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SS 199000*. Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014.

SLU Artdatabanken. Rödlistade arter i Sverige 2020.

För uppgifter om ekologi, hot och bevarandestatus för de olika arterna:
www.artfakta.se

För uppgifter om artobservationer: www.artportalen.se